

Mijnraad

Aan
De Minister van Klimaat en Groene Groei
t.a.v. Directeur Transitie Diepe Ondergrond
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
23-07-2025	-	MIJR/100068742	-

Onderwerp: Mijnraadadvies Gewijzigd Winningsplan Twenthe-Rijn

Bij bericht van 4 juni 2025 heeft de minister de Mijnraad advies gevraagd over instemming met een wijziging van het winningsplan voor (passieve) zoutwinning in een gebied aangeduid als Twenthe-Rijn. De aanvraag is ingediend door Nederlandse Salt B.V. op 31 juli 2024 (hierna aangeduid als: Nobian of aanvrager).

De Mijnraad heeft kennisgenomen van de aanvraag en de hierover uitgebrachte adviezen, te weten de adviezen van:

- TNO Adviesgroep Economische Zaken (TNO-AGE) van 30 januari 2025;
- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) van 11 april 2025;
- Waterschap Vechtstromen van 3 juni 2025;
- Provincie Overijssel van 3 juni 2025;
- Gemeente Enschede van 11 juni 2025;
- Gemeente Hengelo van 13 juni 2025.

Bij de voorbereiding van dit advies heeft de Mijnraad gekeken naar de volledigheid en de kwaliteit van het gewijzigde winningsplan en naar de onderlinge samenhang en balans tussen deze aanvraag en de uitgebrachte onafhankelijke adviezen. De Mijnraad geeft in dit advies geen uitputtende behandeling van alle aspecten van het gewijzigde winningsplan, maar gaat met name in op die aspecten die de Mijnraad van belang acht voor uw beslissing omtrent de aangevraagde wijziging van het winningsplan en voor het geven van eventuele aanvullende overwegingen daarbij, dan wel voor het onderstrepen, nuanceren of verbinden van opmerkingen en/of aanbevelingen in de genoemde, eerder uitgebrachte adviezen.

Advies

De Mijnraad ziet geen redenen om niet in te stemmen met het gewijzigde winningsplan, mits wordt voldaan aan dit advies van de Mijnraad.

Mijnraad

Toelichting

Preventief winningsplan: kalkslurry en boorgruis

De Mijnraad begrijpt uit het aangeboden winningsplan dat het een preventieve maatregel betreft op verzoek van de aanvrager. Hierbij gaat het om de berging van (vaste stof) retourstromen van kalkslurry en boorgruis tot en met 2050, waarbij er passieve winning van pekela plaatsvindt. Het voornaamste doel van de kalkslurry-injectie is het stabiliseren van cavernes die (mogelijk) door de zoutwinning instabiel zijn geworden, dan wel de potentie hebben te leiden tot onacceptabele bodemdaling. De aanvrager heeft in het gewijzigde winningsplan totaal 13 cavernes aangemerkt waarvoor invulling noodzakelijk is, naast 8 cavernes waarvoor dit wenselijk is. In principe wordt er jaarlijks voldoende kalkslurry geproduceerd om 10 tot 19 van deze cavernes binnen de periode van het gewijzigde winningsplan te vullen. De Mijnraad merkt echter op dat niet alle cavernes die in de risicomatrix zijn aangemerkt als cavernes die het meeste risico lopen op instabiliteit, ingepland staan voor invulling (S3-4/F4; cavernes 67, 114, 132, 173, 116, 136, 144, 162 en 190). Er is geen onderbouwing gegeven waarom deze cavernes buiten het vulplan gelaten worden, terwijl de aanvrager ze wel als potentieel instabiel en inherent onveilig beschouwd. De Mijnraad begrijpt dat het winningsplan alleen betrekking heeft op het bergen van retourstromen, maar het bergen is afhankelijk van het vulplan. Daarom adviseert de Mijnraad de minister om de aanvrager nader te laten motiveren waarom deze cavernes volgens dit aangeleverde plan niet gevuld worden en ook deze motivering te beoordelen.

De Mijnraad acht het positief dat de aanvrager voor het bergen van retourstromen tijdig een winningsplan indient. Daarnaast benadrukt de Mijnraad, met SodM, dat indien het bergen van retourstromen binnen een kort tijdsbestek moet worden ingezet, naast dit winningsplan ook andere procedures en (omgevings)vergunningen al op orde moeten zijn. Het op orde hebben van deze procedures en vergunningen helpt bij het tijdig kunnen uitvoeren van de preventieve maatregelen en zodoende de migratie van bodemdaling boven de cavernes te beperken. Daarnaast is er voor de te vullen cavernes tijdig een abandoneringsplan nodig welke goedgekeurd moet worden door SodM.

Preventief winningsplan: bromidepekela

De Mijnraad begrijpt uit het aangeboden winningsplan dat de aanvrager, naast kalkslurry- en boorgruisinjectie, ook een beperkt aantal cavernes wil vullen met bromidepekela (vloeibare stof), met als doel deze bromidepekela permanent op te slaan. De Mijnraad is met SodM van oordeel dat voor het ondergronds bergen van de vloeibare retourstroom bromidepekela een andere afweging noodzakelijk is dan voor de vaste retourstromen kalkslurry en boorgruis. SodM merkt op dat een milieuhygiënische toets ontbreekt voor het ondergronds brengen van deze pekela. Op basis van het LAP3 (Landelijk Afvalbeheerplan) moet worden aangetoond dat het verantwoord is om deze vloeistofstroom ondergronds te brengen. SodM schrijft voor dat er eerst een milieuhygiënische toets moet worden uitgevoerd voordat bromidepekela kan worden geïnjecteerd.

In het gewijzigde winningsplan is aangegeven dat berging van bromidepekela op deze wijze al decennia plaatsvindt en dat de bromide ook oorspronkelijk afkomstig is uit de

Mijnraad

ruwe pekkel uit het caverneveld. Of deze berging milieuhygiënisch verantwoord is zal moeten blijken uit de (omgevings)vergunningsaanvraag en het milieueffectrapport in een parallel spoor. De Mijnraad is met SodM van oordeel dat dit eerst aangetoond dient te worden alvorens de berging van bromidepekkel in de cavernes kan starten.

Risico's voor grond- en oppervlaktewaterkwaliteit

Waterschap Vechstromen adviseert om 'inherente veiligheid' niet alleen te baseren op de maximaal te verwachten bodemdaling, maar als aanvullend criterium te stellen dat eventuele cavernemigratie niet mag leiden tot lekkage van cavernevloeistoffen naar bovenliggende grondlagen. Zowel SodM als TNO-AGE staan in hun adviezen niet uitgebreid stil bij mogelijke lekkage van cavernevloeistoffen.

De Mijnraad begrijpt dat SodM en TNO-Age hier niet uitgebreid op in gaan en wil benadrukken dat de cavernes zich in verhouding tot vergelijkbare cavernes op een relatief beperkte diepte bevinden. Vanwege deze beperkte diepte wordt de verwachte druktoename door zoutkruip of opwarming van de geïnjecteerde vloeistof als niet aanwezig of zeer beperkt geacht. De kans op scheurvorming of permeatie van het intact zout is dan ook zeer klein. Daarnaast is de dichtheid van pekkel hoger dan die van het water in de bovenliggende gesteentelagen. Dit verhindert opwaartse vloeistofmigratie naar bovenliggende laagpakketten in het geval dat zich wel een lekpad vormt. De Mijnraad acht de kans dat cavernemigratie leidt tot lekkage hierdoor erg klein en raadt aan dit niet als aanvullend criterium op te nemen.

Communicatie

Waterschap Vechtstromen adviseert om in het instemmingsbesluit een bepaling op te nemen op basis waarvan de decentrale overheden als stakeholder geconsulteerd worden bij het opstellen van de caverne-specifieke vulplannen. Daarnaast adviseren zowel SodM als het waterschap om een bepaling op te nemen waarin Nobian verplicht wordt de decentrale overheden op de hoogte te stellen van eventuele signalen die wijzen op cavernemigratie.

De Mijnraad onderstreept het belang van goede communicatie door de aanvrager en consultering met het waterschap en gemeentes bij zowel het afsluiten van cavernes als in het geval dat signalen geconstateerd worden die wijzen op eventuele cavernemigratie.

5.1.2.e

5.1.2.e

vice-voorzitter Mijnraad